

Helsinki: 31.1.2013
Asianumero 2013-00045
Viite Opetushallituksen verkkosivu: 7.1.2013 OPH/1/421/2013
Asia Lausunto luonnoksesta Perhepäivähoitajan ammattitutkinnon perusteiksi

Opetushallitukselle

Työelämälähtöisyys, ammattitutkinnon muodostuminen

Suomen ev.-lut. kirkon kirkkohallitus pitää Perhepäivähoitajan ammattitutkinnon uudistettuja perusteita pääsääntöisesti työelämän tarpeita vastaavina. Ne ottavat sisällöllisesti huomioon perhepäivähoitajan työn sekä varhaiskasvatuksen ajantasaiset haasteet, esimerkiksi tukea tarvitsevat lapset.

Nämä haasteet on huomioitu myös tutkinnon rakenteessa, kun tutkinnon pakollisiin osiin on lisätty tutkinnon osa Lapsen tuen tarpeeseen vastaaminen. Pakollisten osien lisääminen yhtäältä vähentää tutkinnon yksilöllistä joustavuutta, mutta toisaalta se vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja turvallisuutta. Jos tutkinnon pakolliset osat yhdistettäisiin kahdeksi tai kolmeksi, niin se sujuvoittaisi rakennetta, mutta työn ja sen toimintaympäristön luonteeseen sopii ammattitaitovaatimusten jakaminen neljään, kuormittavuudeltaan tasasuuruiseen, pakolliseen tutkinnon osaan. Vaikka ammattitutkinto muodostuu lukumääräisesti monesta tutkinnon osasta (5), sen kokonaiskuormittavuus ei kuitenkaan ole liian suuri, koska kunkin tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset ovat vaatimuksiltaan kohtuulliset. Näin tutkintotilaisuuksien rytmittäminen työn arkeen on näin helpompaa kuin jos tutkinnon osat olisivat vaatimuksiltaan laaja-alaisempia.

Tutkinnon osat

Kirkkohallitus esittää, että ensimmäisen tutkinnon osan nimi säilytetään nykyisten perusteiden mukaisena: Kasvatustietoisuus, kasvatuskumppanuus ja yhteistyötaidot. Ammatillinen toiminta perhepäivähoidossa - tutkinnon osan nimi ei ole onnistunut, koska se on liian yleinen eikä kuvaa siinä vaadittavaa ammattitaitoa. Voimassa olevien tutkinnon perusteiden vastaavan tutkinnon osan nimi Kasvatustietoisuus, kasvatuskumppanuus ja yhteistyötaidot kuvaa paremmin tutkinnon osan laaja-alaisen kasvattajuuden näkökulmaa sekä toimintaympäristön huomioon ottamiseen liittyviä ammattitaitovaatimuksia. Nimi myös erottaa tämän tutkinnon osan luonteen paremmin Varhaiskasvattajana päivähoitossa –tutkinnon osasta.

Kirkkohallitus esittää, että kohdassa 3.6. (Valinnaisen tutkinnon osan valitseminen toisesta tutkinnosta) suositeltaisiin sen valitsemista soveltuvasta saman tai lähialan (perus)tutkinnosta. Perhepäivähoidossa olevien

lasten määrä on viime vuosina pienentynyt. Mikäli tämä suuntaus jatkuu, on mielekästä ennakoida perhepäivähoitajan ammattitutkinnon suorittaneiden mahdollinen lisäkoulutustarve esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan sekä lapsi- ja perhetyön perustutkinnon suorittamiseen. Mikäli jo ammattitutkinnon suoritusvaiheessa suositeltaisiin valinnaisen tutkinnon osan suorittamista esimerkiksi näistä tutkinnoista, se sujuvoittaisi mahdollista ammatista toiseen siirtymistä.

Ammattitutkinnoissa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Kirkkohallitus esittää muutoksia ja tarkennuksia alla mainittujen tutkinnon osien muutamisiin arvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Kirkkohallitus on kiinnittänyt huomiota erityisesti uskonnollis-katsomuksellisen orientaation toteutumiseen, eri varhaiskasvatuksen toimijoiden yhteistyöhön sekä eri uskontoja edustavia tai uskontoihin sitoutumattomien vanhempien näkökulmaan.

Ammatillinen toiminta perhepäivähoidossa

Arvioinnin kohde ja kriteeri:

- ✓ (sivulla 8) Yhteistyö muiden tahojen kanssa: Tutkinnon suorittaja toimii yhteistyössä oman alueensa varhaiskasvatushenkilöstön kanssa.

Esitys: Tutkinnon suorittaja toimii yhteistyössä oman alueensa varhaiskasvatuksen **toimijoiden** kanssa (seurakunta, järjestöt).

- ✓ (sivulla 9) Varhaiskasvatukseen soveltuvan ympäristön suunnittelu

Esitys **uudeksi** arvioinnin kriteeriksi: Tutkinnon suorittaja ottaa ympäristön suunnittelussa huomioon turvallisuuteen vaikuttavat tekijät.

- ✓ (sivulla 10) Työyhteisötaidot, ammatillinen vuorovaikutus ja viestintä: Tutkinnon suorittaja hyödyntää tekstinkäsittelyä, sähköpostia ja internetiä työtehtäviensä mukaisesti.

Esitys: Tutkinnon suorittaja käyttää työssään tarvittavia tietoteknisiä välineitä ja ohjelmia.

- ✓ (sivulla 11) Suunnitelmallisen varhaiskasvatuksen toteuttaminen: Tutkinnon suorittaja keskustele vanhempien toiveista ja kasvatuskäytännöistä ja lapsen yksilöllisistä tavoista

Esitys: Tutkinnon suorittaja keskustele vanhempien toiveista, kasvatuskäytännöistä ja **perheen arvomaailmasta** sekä lapsen yksilöllisistä tavoista

Varhaiskasvattajana perhepäivähoidossa

Arvioinnin kohde ja kriteeri:

- ✓ (sivulla 15) Sisällöllisten orientaatioiden huomioiminen toiminnassa: Tutkinnon suorittaja tarjoaa lapsille mahdollisuuksia hiljaisuuteen ja ihmettelyyn, kyselemiseen ja pohdintaan uskonnollisista ja henkisistä asioista.

Esitys: Tutkinnon suorittaja tarjoaa lapsille mahdollisuuksia hiljaisuuteen ja ihmettelyyn **sekä rohkaisee lapsia** kyselemiseen ja pohdintaan uskonnollisista, henkisistä ja hengellisistä asioista

Lapsen terveydestä ja fyysisestä turvallisuudesta huolehtiminen

- ✓ (sivulla 17) Erityisruokavaliota noudattavan lapsen hoito: Tutkinnon suorittaja toteuttaa lapsen ruokavaliota asiantuntijoiden ja vanhemmilta saatujen ohjeiden mukaan hoitaessaan lasta jolla on

allergia tai diabetes, laktoositon-, vähälaktoosinen-, gluteeniton-, runsaskuituinen tai eettinen ruokavalio.

Esitys: Tutkinnon suorittaja toteuttaa lapsen ruokavalioita... runsaskuituinen, eettinen **tai vakaumukseen pohjautuva** ruokavalio.

Monikulttuuristen lasten ja perheiden kanssa toimiminen

- ✓ (sivulla 23) Arvojen mukainen eettinen toiminta: Tutkinnon suorittaja toimii oikeudenmukaisesti ja suhtautuu kunnioittavasti eri kulttuureista tuleviin perheisiin

Esitys: Tutkinnon suorittaja toimii oikeudenmukaisesti ja suhtautuu kunnioittavasti eri kulttuureista **ja/tai uskonnoista** tuleviin perheisiin

- ✓ (sivulla 23) Suomalaisen kulttuurin välittäminen: Tutkinnon suorittaja tiedostaa suomalaisten kulttuuristen tapojen vaikutukset (esim. ruoka, kirkolliset juhlapyhät, perinteet) päivähoitoon

Esitys: Tutkinnon suorittaja tiedostaa suomalaisten kulttuuristen ja uskontoon liittyvien tapojen vaikutukset (esim. ruoka, kirkolliset juhlapyhät ...) päivähoitoon

- ✓ (sivulla 23) Suomen vähemmistökuulttuurit: Tutkinnon suorittaja huomioi toiminnassaan kulttuurin vaikutuksen perheen sisäisiin rakenteisiin ja rooleihin

Esitys: Tutkinnon suorittaja huomioi toiminnassaan kulttuurin **ja siihen liittyvien arvojen** vaikutuksen **perheeseen** sekä perheen sisäisiin rakenteisiin ja rooleihin.

- ✓ (sivulla 24) Toiminta monikulttuurisen lapsiryhmän kanssa: Tutkinnon suorittaja huomioi päivittäisessä toiminnassaan lasten kulttuuri – ja elämäntapaeroja.

Esitys: Tutkinnon suorittaja pyrkii päivittäisessä toiminnassaan **korostamaan ja vahvistamaan sitä, mikä on yhteistä kaikille lapsille**. Perustelu: Yleisesti tavoitteena on vahvistaa yhteistä, ei korostaa ja huomioida eroja.

Lisäksi Kirkkohallitus esittää seuraavaa muutosta liitteessä olevaan perhepäivähoitajan tutkinnon suorittaneen työn kuvaukseen ja arvoperustaan sivulle 29. Virke: Keskeistä on yhteistyö vanhempien ja hoitajan välillä, hoitajan ja perhepäivähoidon esimiehen sekä muiden kasvatustalalan ammattilaisten välillä.

Esitys: Keskeistä on yhteistyö vanhempien ja hoitajan välillä, hoitajan ja perhepäivähoidon esimiehen sekä muiden kasvatustalalan ammattilaisten **ja toimijoiden** välillä.

Kirkkohallitus

Pekka Huokuna
kirkkoneuvos

Kari Kopperi
johtaja